

Face of God- att visualisera och förstärka en berättelse i utställningssammanhang

Bakgrund

Projektet har sitt ursprung i devisen "Form Follows Fiction" och är ett projekt som vill beskriva den fiktiva vetenskapskvinnan, entomologen och formgivaren Milka Havel 1571-1631 liv och arbeten i ett utställningssammanhang. Som medel för detta har ett antal artefakter, grafik, bilder och berättelser skapats för att sammanställa berätta om huvudpersonens levnadsöde. Det grundläggande arbetet är utfört av en projektgrupp på 7 personer men tillkommande personer inom olika områden har efterhand anslutit och bidragit med material som tillför värde till projektet.

Håkan Jutblads arbete i detta har huvudsakligen varit att skapa utställningskoncept för projektet men har även deltagit i idégenerering och övriga frågor rörande projektets framskridande.

Frågeställningar

Hur kan man med utställningskoncept ge en så övertygande bild som möjligt (i förhållande till budget) över temat för utställningen?

Hur balanserar man fiktion och verklighet i utställningen och hur manifesterar sig detta?

Är fiktionen viktig för att förstärka upplevelsen av utställningen?

Hur förhåller sig uttrycket till kontexten som projektet utspelar sig i.

Arbetet med utställningen i form av layout och uttryck (koncept) har varit en samtidig process med gruppens framtagning av artefakter, bilder etc. som därigenom har format och omformats efterhand som nya aspekter tillkommer.

De ingående komponenterna att arbeta med har varit följande:

- Återskapade artefakter som är tolkningar av återfunna ritningar
- Reliker som är "Autentiska" föremål
- Grafik och text
- Konst/designobjekt av samtida konstnärer som enligt utsago är inspirerade av Milka Havel.

En ständigt närvarande fråga har varit hur och i vilken mängd man kan väva in ledtrådar till projektets sanna natur utan att avslöja för mycket för betraktaren. I detta ligger då också frågan om den fullständiga fiktionen bidrar till upplevelsen eller om genomskinligheten bidrar med värde. Upplevelsemässigt kan man tänka sig att störst intensitet finns just i gränssnittet mellan fiktion och verklighet-ett tillstånd av tvehågsenhet. En annan aspekt har varit berättarformatet i förhållande till kontexten- både den narrativa delen och tiden för Milka Havel leverne samt hur vi i vår tid framställer denna typ av biografier i utställningssammanhang.

Efter diskussioner kom konceptet att bli en berättelse i mer eller mindre kronologisk utgångspunkt med arbetsidén om en Prolog och Epilog över huvudpersonens levnadsöde. I dessa begrepp som är

hämtade från scenkonsten ligger en ledtråd som skvallrar om iscensättningen och fiktionen. Av olika orsaker har de faktiska orden reducerats bort men det kronologiska berättandet kvarstår. Av ytterligare skäl fattades också beslutet att fiktionen skulle vara total då detta ansågs öka den konstnärliga upplevelsen. Detta då vi ansåg att den konstnärliga upplevelsen skedde över tid med startpunkt i utställningen och med fortsättning i tex. rescensioner, kommentarer och avslöjande av fiktionen. På så vis fortsätter verket att utvecklas över tid med bidrag från allmänhetens och professionellas åsikter och bildar en "version 1.2"

En ingrediens för att skapa en stark upplevelse av utställningar är att skapa förväntan. Detta kan göras på olika sätt och här försökte vi med både ljud, ljus och form skapa detta genom att redan innan inträdet till utställningslokalen skapa en gradvis övergång in i Milka Havelns värld.

En annan tanke som formar utställningen är att de utställda objekten rent fysiskt/layoutmässigt utgör en kärna då dessa representerar huvudpersonens arbete och leverne och de berättande inslagen i form av text och bild bildar fond runtom denna kärna. Vidare en annan aspekt och ett av de viktigaste verktygen för att skapa den atmosfär som eftersträvas är ljussättningen. I detta projekt skulle man kunna tänka sig ett par olika förhållningssätt.

1. Ljussättning som fokuserar på artefakterna och berättandet förflyttade in i vår tid
2. Ljussättning som ger sken av den tid artefakterna och Milka Havel verkade i.

Valet föll på det senare alternativet då vi gjorde bedömningen att detta på bästa sätt skapade den stämning och illusion vi ville förmedla. Vi ville få betraktaren att träda in i Milka Havelns liv för att närmare lära känna henne snarare än att betrakta hennes levnadsöde utifrån.

Principen för detta utfördes enligt "att måla med ljus" vilket i stor utsträckning går ut på att starta med mörker och efterhand addera ljus. Detta förenklades och möjliggjordes av att utställningshallens ljussystem var dimbart, dvs. man kan styra ljusmängden på varje enskild lampa vilket är att föredra i sådana här sammanhang. Ljussättningen skulle alltså associera till den tid Milka Havel verkade i

Vår uppfattning är att vi med alla olika kompetenser inblandade har lyckats skapa en värdig och andaktsfull stämning som representerar respekt för Milka Havelns verk och som ger betraktaren en både sinnlig och fysisk förnimmelse av hennes levnadsöde. Projektet i sin helhet ställer bland många andra, frågor om vår ständigt pågående historieskrivning och framförallt kvinnans roll i denna. Det kan också vara en kommentar till vår tids snabba informationsflöde där det å ena sidan ibland finns varken tid eller vilja att avslöja dess sanna natur- å andra sidan den faktaresistens som ibland också är rådande inom olika områden. Vidare undersöker den berättandet och fiktionen som drivkraft i designprocessen.